

"Santika" Savaitinis Laikraštis
 Eina Pėtnyčiomis, Cleveland, Ohio.
METINĖ PRENUMERATA:
 Suvienyose Valstijose \$1.00
 Kitose Viešpatystėse \$1.50
 Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metai skaitosi nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujo Metu. Apgarsinimų kainų klauskite laišku. Adresuokite:
P. SZUKYS,
 2120 St. Clair Ave. - Cleveland, Ohio

SANTAIKA

Lithuanian Weekly "Santika"
 Published Fridays at Cleveland, Ohio
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 In United States \$1.00
 To Foreign Countries \$1.50
 Advertising rates on application. Address:
P. SZUKYS,
 2120 St. Clair Ave. - Cleveland, Ohio

Metai I. No. 1

Cleveland, O., Penktadienis, Lapkričio (November) 26 d., 1915 m.

Kaina 3c.

Pradedant Darbą.

Nebeužtvenksi upės bėgimo,
 Norint jį eiti sau pamažu;
 Neb'sulaikysi naujo kylimo,
 Nes ir pasveikint būtų baisu.
Maironis.

Malonus Viengenčiai!

Pradžia trukdo darbą, patarlė sako. Ir išties, pradžia bent-kokio darbo visuomet esti sunki. Tasa! sunkumas priguli, žinoma, nuo svarbumo: juo svarbesnės rūšies darbas, juo sunkesnė yra jojo pradžia. Męs, kurie augomė Lietuvoj, gerai pamename, kaip sunku buvo varyti pirmąją vagą arba traukti dalgiu pirmąjį kirtį. Mergaitės gal dar taip-gi neužmiršotė, kiek kartų matušė daužė pirštus už ne lygiai suverptus siulus arba už audime pridarytus ožius. Bet panašių darbų pradžia, tai tik mažmozis sulyginus su tokia darbu, kaip išleidimas laikraščio. Čia męs patiksime legijonus įvairiausių nuomonių žmones; gausim šimtus visokeriopų klausimų; reiks išrišti daugybę užduočių politikoje, žodžiu sakant, darbo kalnai stovi prieš mūsų akis. Vienok tas mūs nebaušina. Idėja šventa mums bus už nepergalimą vadovą. Nelemtas likimas mūsų tėvynės šaukia mus prie darbo.

Nors Muravjovai ir visokie caro bernai, o podraug ir lenkai, stengėsi visokiais budais išplesti tą brangiausią tautos dovaną, mūsų kalbą; nors šiaipus jurių visokiomis mandagumo ir švelnumo pinklemis bando išžvejoti viską tą, kas kiekvienai tautai yra taip brangu ir šventa, mūsų literatūra, ypač laikraštija, vienok ne tik ką nesimažina, bet, priešingai, auga ir bujoja. Tą patvirtina paskutinių laikų nepaprastas besiplatinimas visokios rūšies laikraščių. Pastaruoju laiku jų pridėjo taip daug, jog žmogus ne kartą priverstas būti apsišioti ir pagalvoti, ką tas galėtų reikšti. Ant to labai tinkamai atsakė mūsų garbingas poetas Maironis išsireikšdamas, jog nebegalima sulaukyti naujo tautos atbudimo ir josios kylimo taip, kaip negalima sustabdyti upės, kuri, norint išlengvo bėgdama, vienok neša viską, kas tik jai bando kelią trukdyti. Trumpai sakant, tai ženklas tautos atgyjimo.

Tiesa, ne visi tie laikraščiai esti naudingi. Tą parodo jų gyvavimas. Vieni tik

ką spėja pasirodyti, ir jau vėl pradingsta; kiti ištėsi mėnesį, metus ir taisyk miršta; o dar kiti laikosi net ir keletą metų, bet paskui, pasijutę, jog ne savo vietoj, užmerkia akis. Dar aiškesnė priežastis to trumpo egzistavimo yra ta, jog leidėjams ir redaktoriams panašių laikraščių stoksta atsakančio prie taip svarbaus darbo prisirengimo, stoksta pažinimo mūsų žmonių psichologijos, kas neprileidžia jiems atsakančiai patarnauti. Vieton prisitraukti kuodaugiausiai skaitytojų, jie, kišdami nosis į nesavus reikalus, sukelia prieš save armijas priešų. Jų tikslas ne apšvieta, sukeliamas prakilnesnių idėjų mūsų žmonelių tarpe, bet tušti besikolijimai, pjūdynės, vienskito besikandžiojimai ir aklas bėgimas paskui tą rundinąjį dolerį. Stoka rimtumo, energijos, broliškos meilės ir tyro mokslo. Tuomi netikėsiu tvaiku pagiežos jau ne tik ką atsiduoda diduma mūsų laikraščių, bet randasi jo visur, kur tik tokioš laikraštijos įtekmė pasiekė. Todėl neįstabu, jog lietuvių tarpe naminė karė taip giliai įleido šaknis neapykantos ir keršto. Tąja nedora epidemija užsikrėtė šiadien kiekvienas lietuviškas namas. Eini pro grincią, ten vyras muša savo pačią, vaikus; eini pro aludę, čia stiklais daužosi galvas. Obulys nuo obelies toli nesirita. Jei vadovai, šviesuoliai, inteligentai (jeigu juos taip galima pavadinti) įmanytų, savo brolių-lietuvių šaukšte vandens prigirdytų, tai ką besakyti apie tuos, kurie jų pedomis seka. Tat vykimė iš laikraščių barnius, o jų vieton dėkimė daugiaus rimto žodžio.

Mielas skaitytojau, imk šį pirmąjį numerį "SANTAIKOS" į savo rankas ir džiaugkis kart su mumis. Męs clevelandiečiai atsilankymą, taip senai pageidaujamo svečio, vietinio laikraščio "SANTAIKOS," laikomė sau už didžiausią laimę. Su jos pagalba turėsime geresnę progą patarnauti mūsų broliui ir sesutei ne tik čia Amerikoje, bet ir už okeano. Jau mums nubodo būti užsleptais, nubodo rankas sudėjus sėdėti ir žiūrėti, kaip kiti darbuojas esant tiek daug svarbių reikulių, ypač dabar karės metu. Kaip vietiniai reikalai, taip vieši, mums buvo neprieinami. Tiesa, skaitome męs laikraščius ir skaitome jų daug ir visokių, bet vis-gi tuomi negalima papildyti tų spragų, kurias męs lengvai galėsime papildyti savo vietiniu laikraščiu "SANTAIKA."

Paleisdami šį pirmąjį numerį "SANTAIKOS" į platųjį pasaulį męs ne tik ką

manome, bet tikrai tikime, jog rasime užuojautą bei prielankumą savo viengėnčių tarpe. Jinai užgimusi tokiame momente, kuomet žodis SANTAIKA yra šventu visame pasaulyje, stengsis nesutepti to taip prakilnaus vardo ir savo turiniu. "SANTAIKA" bandys skaitytojų širdysna skiepyti meile, dorą, brolišką sutikimą, filantropiją ir harmonišką sugyvenimą kaip šeimynose, taip ir draugijose. Juk namine karė kur-kas pavojingesnė, negu karė su priešu. Tat vaiduokime ją meile ir SANTAIKA.

„SANTAIKA“ eis katalikiškoje-tautiškoje dvasioje.

Apart įvairių-įvairiausių pasaulio žinių bus "SANTAIKOJE" talpinama visokie pamokinanti straipsniai, o, ant kiek dabartis rodo, nestokuos joje taip-gi ir gražiosios literatos, kaip tai, poezijos ir šiaip vaizdelių. O dėl pagerinimo skaitytojų apetito nepavydėsime vienur-kitur įsprausdinėti krislus sveikų juokų. Žodžiu sakant, "SANTAIKA" bus veidrodžiu mūsų gabesniųjų plunksnos valdytojų. Nors šis pirmas numeris gal kaip-kam pasirodyti ir mažų, bet laiptas nestebina skaitytojo. Geriausai tegul buna mažas šmotelis duonos, bet storai aptepta sviesto, negu didelis, o sausas. Pasisekimas šio mūsų užmanymo, nors ne pilnai, bet žymiai prigulės nuo mūsų plačiosios visuomenės. Todėl į darbą, kas tik kiek gali, kol krutinėse verda dar kraujas bočių numylėtos tėvynės meilė; kol veržiasi vis naujos ir naujos idėjos, nepamirškime jas padaryti nemariomis padėdami juodą ant balto, o kuomet praslinks grakščioji jaunystė, linksma bus pabraukus per žiląją galvelę pratarti: dirbau kiek galėjau, o jeigu ko neįstengiau, tai, Lietuva, atleiskie man, nes to neišnešė mano silpnos įiegos.

Redaktorius.

RYMAS, Kardinolas von Hartman, Golognos arcivyskupas, iš Vokietijos; Kardinolas Mercier Belgijos arcivyskupas; Kardinolai Gasquet ir Billot iš Didbritanijos ir Francijos ir Kardinolas Begin, Quebec arcivyskupas—visi važiuoja į Ryką, kur gruodžio mėnesyje įviki konsistorija.

Faktas, jog šie dviasiekieji reprezentuoja keletą kariaujančių tautų, yra ženklu artimesnių žingsnių prie taikos.

Užsirašykite

„SANTAIKA“

Cleveland'as Gauna Didžiulį Karės Orderį.

Tukstančiai darbininkų keliose Clevelando dirbtuvėse turės darbo, kol padarys ruskiams 1,000,000, šautuvų, jeigu kontraktas ant \$26,000,000, kuris dabar ant abejo, tarp Clevelando kapitalistų ir New York'o amunicijos mекlerių, pasekmingai užsi- baigs.

Charles A. Otis mекleris ir piniguočius tik ką pagrįžo iš New Yorko, kur jis buvo pereitą savaitę, regimai, ke liaudamas į Yale—Princeton svaiddinių spardymo (foot ball) žaismę. New York'e jisai praktiškai užbaigė tarybas apie milžinišką mекleristę.

Lenktyniuojami pasisiu-lymai keleto Clevelando fabrikantų apiprekiavimui išdirbimo visokių šautuvams dalių buvo prašyti per Otis & Co. firmą. Nuo šito rezultato prigulės užbaigimo visų vertelgystės smulkmenų ir kontraktų pasirašymo pasekmingumas. Tai buvo pripažinta per Cyrus S. Eaton'ą Otis firmą, nors jis paaiškino, jog dar kontraktas galutinai ne- užbaigtas. Jis specialiai apskelbė, jog galutinas sukalbis gal dar tęstis kokią dešimt dienų.

Propozicija yra, kad šautuvų orderiu rupintusi nauja korporacija, Otis kurios bus viriausioji figura, nors jon įeis ir kitų piniguočių skaitlius. Kadangi skaitlius visokių dalių įeinančių į Mauser šautuvą yra labai įvairūs, tai duos progą persamdymui visokių išdirbysčių kompanijoms.

Anot Eaton'o, pasekmingas tarybų užbaigimas reikštų, kad didesnė dalis darbo būtų atliekama Cleveland'e, kadangi visos dalys, išimant šautuvų vamzdžius, gali būti padaromos čionais. Tie vamzdžiai gal teks rytų firmam. Pagal dabartinius planus, nauja kompanija susirinkimo įstaigą įsteigs Cleveland'e.

Si Otis'o vertelgystė yra tai pirmas tokis milžiniškas šautuvų kontraktas ateinantis į Clevelandą, ir, kaip tokiš, jis yra labai daug reiškiantis vietinėje pramonėje ir darbe.

Ankšti apybvavimai, kurių rusų valdžia reikalauja ir užkrovimas aštrių sąlygų priėmimo yra priežastimi atsargumo tarybų vedime.

Prekė už 1,000,000 šautuvų, kurią mokės Rusijos

valdžia, bus \$26.50 už kiekvieną šautuvą, bet atmetus visokius mекlerystės mokesčius gryno pelno vietiniams fabrikantams liks \$25., kas padarys \$26,000,000 Clevelandui. Dalis tų pinigų eitų rytų fabrikantams, vamzdžių išdirbikams, bet diduma jų būtų išdalinta Clevelando fabrikantų tarpe.

Hillstrom'as Nužudytas.

SALT L. CITY UTAH, kalėjimo kieme nušovė J. Hillstrom'ą už nužudymą J. C. Morris'o no ir jo sunaus sausio 14, 1914. "Šaukite, tegul eina buvo jo paskutiniai žodžiai, suriko ir kulkos užbaigė jo gyvastį Hillstromas buvo žinomas kaip poetas Pasaulio Darbininku Sanjungos (I. W. W.). Jisai mirė neišduodamas vardo moteriškės, kurios namuose jisai sakė buvęs laike žmogžudystės.

Jo apsigynimo niekas neparemė. vyriausybės nepaisyta. Moteriškes Hillstromo išgelbėti neatėjo.

Besistengimai Prezidento Wilson'o ir švedijos valdžios, kurios valstiečiu jisai buvo, neįstengė pailginti Hillstrom'o gyvenimo.

Visos keturios šaudytojų kulkos buvo taip dailiai nutaikytos į širdį, jog jas buvo galima apdengti sidabrinu doleriu. Vienas tų penkių šovikų turėjo tuščią pučką; nė vienas jų nežinojo kuris. Visos keturios kulkos pasiekė širdį.

Hillstrom'as pešėsi pirm-ėjimo ant mirties.

Jisai turėjo pasikavojęs šluotkotį savo kambaryje.

Kada prasidarė durys, Hillstrom'as šoko ant sargų ir, smarkiai švaistydamas pagalį apie jų galvas, sužeidė vieno pakaušį ir veidą.

Sargai pergalėjo jį vienoje akymirkoje.

Iki pat tos valandos, kol jis neišėjo iš kamaraiteš, Hillstrom'as neparodė jokio pasipriešinimo ženklą, todėl šis jo staigus užpuolimas labai nustebino uredninkus.

"Aš mirsiu pešdamasis, o ne kaipo bails," suriko jisai, kuomet sargai pririšo jo rankas prie šonų.

Jie liepė jam būti ramiam ir imti medeciną kaip vyrui, o, komet tolimesnis besipriešinimas buvo veltas, Hillstrom'as staiga apatiškai nutilo.

"Dabar aš galiu mirti su tyra sanžine", jis pratarė.

Prasidėjoėjimas prie žudymo vietos. Perdėtinis Arthur Pratt'as ir pasiuntinys vedė. Du daktaru sekė, o paskuiėjo Hillstrom'as tarpe dviejų šerifų.

Hillstrom'o akys nebuvo užrištos, kol tik jo ne-

įvedė į kalėjimo kiemą. Jisai norėjo pamatyti šaudytojus atviromis akimis, bet stora kieta audimo juosta buvo jam dručiai uždėta ant akių ir apsukta apie galvą.

Hillstrom'asėjo dideliais žingsniais.

Kada jisai atėjo prie kalėjimo kalvės durių, kur stovėjo penki šovikai, Hillstrom'as rado 33 liudininkus jau bestovinius savo vietoje.

Hillstrom'as bandė numesti nuo akių audimą, bet virvės laikė jo rankas.

Privedė jį prie didelės kedės apie 20 žingenių nuo kalvės durų, kuriose buvo penkios skylės.

Sargai staiga įstūmė jį i kedę ir su virvėmis subranklino jo rankas ir kojas taip, kad jis negalėjo pasikelti.

Hillstrom'as išsitiesė ir liežuviu pavilgė savo lupas.

Daktaras egzaminuodamas patyrė, jog jo širdis sunkiai plaka. Jie prisegė baltą celių ant jo širdies, kuris aiškiai matėsi ant jo tamsių marškinių.

Serifas Corless suriko "taikyk!".

Penki šautuvai išlindo per kalvės durų skylės.

"Šaukite, tegul eina!" suuko Hillstrom'as.

Jisai desperatiškai nusišypsojo.

Corless suuko: "Šaukit!".

Penki šuviai atsiliepė.

Hillstrom'o kunas su-smuko kedėje, paskui pastingusiai išsitiesė ir galva nusi-viro ant jo peties.

Daktarai prišoko prie Hillstrom'o ir pasiklausę per stethoscopą už 1 ir 12% sekundų jie iškėlė savo rankas. Hillstrom'as buvo negyvas.

Kuną paėmė į kalėjimo ligonbutį.

Hillstrom'o nužudymas, kuris buvo tiems šovikams iš eilės keturioliktas, buvo tragediškiausias.

Apie 150 ypatų, tarp kurių buvo ir moterių, kurios laukė nuo pat aušros prie kalėjimo, girdėjo šuvį.

Pirm saulės tekėjimo Hillstrom'ą pabudino iš gilaus miego. Davė jam nusi-maudyti, nusiskusti ir pavalgyti, ko tik jis norėjo.

Penki šovikai, kuriuos valstija pasamdė už \$40 kiekvienam, atėjo į kalėjimą pirm šešių ryte.

Juos slapta įleido į kalėjimą, kad neduoti progos užpulti I. W. W. pritarėjam.

Iš Italijos pranešama, jog valdžia nubaudė mirtimi 200 socialistų už pasipriešinimą eiti karen. Kas nenor kito žudyt, tai pats gauna. Ot tai tau ir 20 amžius.

Žodis į Vietinius

Žvilktarėjus į svetimtaučių judėjimą matome, kaip jie uoliai sutikime darbuojasi. Tautos, išsprukusios iš po europieškos valdžios nasrų ir susispietusios čionai po laisvenės šalies vėliavą stato savo paskutines įiegas, kad tik labiaus išskėlus aikšten viską tą, kas kiekvienai tautai yra brangu ir šventa.

O lietuviai šiandien kuom pasirodome? Esame visų skriaudžiami ir stelbiami.

Ne vienam mūsų teko susipažinti su svetimtaučiais ir ne vieną gal nustebino, jog vieton "lithuanian" mes išgirstame tą mums visai nepritinkantį sarkazmo žodį "polak". Prikaišioja jie mums tą žodį amžino mūsų priešo, kuris, kaip įmanydamas viešai skelbia svetimtaučiams, jog lietuviai yra šaka lenkų, jog tarp lietuvių ir lenkų nera jokio skirtumo. Kad atskyrus-gi tą visą, kad parodžius svetimtaučiams, jog lietuviai yra ne kokia šaka, kurią gali kiekvienas prie savęs lenkti, ir kad parodyti, jog Lietuva yra viena seniausiųjų tautų ir kad lietuviai turi vieną iš gražiausių kalbų—nūnai ir pasirodo vietinis lietuvių laikraštis "SANTAİKA".

Pradėdami leisti "SANTAİKA" mes, iš vienos pusės, prisidedame, nors mažu darbu, prie mūsų jaunos literatūros, bet rupės mums taip-gi ir vietiniai lietuvių reikalai. Stengsimės stoti eilen vietinių kitataučių ir žengti sykiu geresnės ir šviesesnės ateities link.

Kiekvienas gali suprasti svarbą vietinio laikraščio. Be jo mes negalime pasirodyti politikoje, negalime gerai kilti biznyje ir negalime progresuoti. Vietinis laikraštis loš svarbią rolę kaip pavienių asmenų gyvenime, taip ir draugysčių bei abelname visuomenės judėjime. Žodžiu, "SANTAİKA" bus mūsų vadovu ir veidrodžiu, kuriame atsispindės mūsų pirmynžanga arba regresas.

Sunkus tai yra darbas įsteigt laikraštį, nes, apart kapitalo reikia daug dvasiųnų įiegu, triuso, pasišventimo. Reikia iš anksto permattyti pasekmingą ateitį ir nuvuokti kokiosna vežesna ji įstatyti. Už tat nors jau Clevelande senai buvo svajota ir galvota apie įsteigimą laikraščio, bet trukumo aiškaus permatymo ir rimto vedimo delei manymai nuėjo veltui.

Mes-gi šiandien stodami prie taip sunkaus darbo, pasišveddami visuomenei ir prakilnioms idėjoms tikimes, jog Clevelando visuomenė atjaus tą mūsų prakilnų darbą ir prisidės prie palaikymo "SANTAİKOS".

Jeigu šiandien lenkai kurių Clevelande suskaitoma apie 55, 000, turi net keturis savo vietinius laikraščius, tai mes turėdami apie 8—10 tukstančių vieną laikraštį galime užlaikyti. Jeigu tikėtai visi, kaip vienas stosime, tai bėgyje me-

tų, kitų žymiai pakilsime vietinių svetimtaučių akyse, tarpe kurių šiandien mes esame mažai žinomi.

I. S.

Iš Visur.

\$21,000,000 Į DIENĄ.

LONDONAS— Dabartinė karė Anglijai atseina \$21, 750, 000. Į dieną, taip išsireiškė Asquith, o artimoj ateityj neužteks, sako, nė \$25, 000, 000.

Barons Devenportas pranešė, jog finansų stovis, iš priežasties pirkimo amunicijos ir skolinimo savo pagelbinkams, yra blogame padėjime.

Vyriausias ministras Asquith sakė, jog nuo bal. 1 d. iki lapkr. 6 d. buvo išmokėta sekančiai:

Kariuomenė ir laivyno amunicija: \$2,586,500,000; mokesčiai Anglijos bankoms \$520,000,000; paskolos talkininkams ir valdybai 491, 500,000; manta \$117,500, 000.

FRANCIJA DA NEMANO
APIE TAIKĄ

PARYŽIUS, Francija dar nežino jokių propozicijų apie taiką. Mes manome, jog dabar nėra laiko kalbėti apie santaiką. Karė turi tęstis, kol nepergalėsime priešo, taip išsireiškė Briandas, Francijos ministras.

"Mes talkininkai žinome", tęsė toliau "jog vokiečių turtas mažinasi, o štie sujudimai apie santaiką tai tik šiaudai, kurie parodo, iš kurios pusės vėjas vidurinej kaizerio imperijoje pučia. Ir dar pridursiu, jog Francija nė nesapnuoja apie mums prikaišiojamą perankstyvą taiką.

Mes neprisileisime jos; mūsų kariuomenė negirdės apie tai, kol tik mūsų siekliai, butent, pagražinimas užkariautų teritorijų ir sutrupinimas vokiečių militarizmo, neišsipildys.

"Mes dabar esame pilname žydėjime iš pusės apsiginklavimo įiegu. Dvasia mūsų garbingos kariuomenės niekad nebuvo taip augštai. Kam tat šitoji kalba apie taiką?!"

PADEREWSKIO MOKYTOJAS,
LESCHETITZKY, MIRE.

DRESDEN, Theodor Leschetitzky, aštuonios-dešimts, garsiausias pasaulio piano mokytojas, mirė. Ilgą laiką gyveno Vienoj, paskutinėse dienose buvo persikeles į Dresden, kur ir persiskyrė su šiuomi pasauliu,

Leschetitzky buvo svarbiausias Paderewskio, garsiausio pasaulyje lenko pianisto, mokytojas.

BANGŽUVIŲ IR KAČIŲ MĖSA
DABARTINIS EUROPOS
VALGIS.

Voketijoje pradedama daryti taip vadinamą, netikrą valgį. Kačių kaina pakylė augštai.

BERNE, Sveicarija—Visa Europa rengiasi prie žiemos karės.

LIETUVA LIEPSNOSE.

Iš visų pusių priešais apstota,
Kennė nelaiminga mūsų tauta;
Nors dar kvėpuoja, bet pašarvota,
Žengia į karstą mūsų Lietuvai!

Ah, koks tai skausmas širdį suspaudžia
Matant matušę gulint grabe,
Lieji nenoroms ašarą graudžią
Matant Lietuvą jau liepsnose.

Užia kanuolės mūsų laukuose,
Kur ververselio klausėm dainų;
Grinčios, kur augom, jau pelenuose,
Viskas išplėsta priešų žiaurių.

Broliai ir sesers už okeano,
Eikim vaduoti mūsų Lietuvos;
Šelpkim tėvynę, kaip kas išmano,
Traukim Lietuvą iš tos liepsnos!

V. Kareivis.

PRIE ATDARO LANGO.

Prie atdaro lango giliai užsimąščius
Jaunutė mergelė sedėjo,
Ir gailiomis ašaroms skruostus aplaisčius,
Į vieną žvaigždėlę žiurėjo.

Per langą šiureno švelnutis vėjelis—
Plaukai palaidi plevesavo,
Netoli ant medžio ilsėjos paukštelis,
Tik jos širdis viena dejavo.

"Sakyk man žvaigždutė ar teks išvist rytas?"

Į ją žiūrėdama tarė,
„Jau mylimas mano šiandieną išvytas—
Išėjo į baisiąją karę".

"Likau aš čia viena man skauda širdelė!
Ant svieto brangiausias jis buvo;
O laime! O laime! sakykie žvaigždėlė,
Ar jau ji man dingo—pražuvo".

Ak vargšė aš vargšė kur dar pasidėsiu?
Kada nustos verkti man siela?

Per amžius dejuosiu, vaitosiu, kentėsiu—
Be jojo man niekas nemiela!

"Esu aš apleista be vilties mergaitė,
Eisiu ten į girią dejuosiu,
Suprast ar supras kas vargšę našlaitę
Tenai kaip gegutė kukuosiu".

Tik staiga žvaigždutė nupuole ir dingo,
Ji mate kaip greit nuriedėjo,
Apsiašarojus prie atdaro lango—
Ilgai dar į dangų žiurėjo.

Sakalas.

Prisiartinus žiemai visur pasklydo klausimas: ką valgysim? Tą klausimą riša ne tik Voketija, bet Anglija. O ką besakyti apie silpnės karalystes? Anglijos laikraščiai, išimant Londono, pilni visokių straipsnių raginančių šeimynas prie valgių ekonomijos, taip-gi duodančių įvairius praktiskus patarimus apie ekonomišką valgių gaminimą. Vokietijoje stoka valgių nustato augštas kainas.

UŽGINTA PIEŠTI PAVEIKSLUS
ALIEJUMI.

HAGUE laikraštis rašo, kaip Berlino įstatymas užgina artistams piešti paveikslus aliejumi delto, kad gyvulių ir daržovių alyva yra reikalinga pagaminimui chemiškų valgių.

Kitas vėl prisakymas, kad nevalgyti mėsos, žmonės iš kurio neužsiganėdinė, nekurose vietose sukelia net ir riaušes prieš valdžią. Bet štai, pasirodo puikūs aprašymai Vokietijos laikraščiuose, kaip tai yra garsus valgis, vietoj jautienos, bangžuvės mėsa.

Ištikrųjų, tai yra keblus Vokietijai klasimas, kuris susiliejo net su Francuzų valgių klausimu. Priežastis tame: Francuzai dar vis neįstengia pripildyti tas vietas, kur pirmiaus vokiečiai pripildydavo francuzų marketus.

Laikraštis Rheinich Westfaelieche paduoda, kad pru-

sijoje sviestas nuo dviejų markių penkios dešimt pfeinigių, bėgyje dviejų savaičių pakilo net iki 4 markių 50 pf., o kaip kur iki 4 markių arba \$1 00 ant Amerikos pinigų.

Frankfurten Zeitung atspaudė sekantį pranešimą iš Budapešto:

Oficialis pranešimas Vengrijos Mesininkų Sanjungos praneša, kad Biharkenteser apskrityje, Vengrijoje, labai daug suvartoja kačių kasdieniniam valgiui.

18, 000,000 PARODOJE
SAN FRANCISCO, Skaitlius dalyvavusių Panam Pacific parodoje siekė 17, 000,000. O uždaranč parodą gruod. 4 pagal išrokavimą vyriausiojo įžangos pardavinėtojų E. C. Conroy, busi net 18, 000,000 dalyvautojų.

PAWLOWA GAUS NET
\$4000 DOL.

Yra sakoma jog Pavlowa užbaigs sutartį ant trijų savaičių sezono su Bostono operos kompanija ir Rossijos balle ta, su kuria jinai keliavo po visą Ameriką; yra manoma, jog ji eis į Vaudevilių ir kad ji gaus \$4.000 į savaitę Augščiausia preke, kokia dar niekam nebuvo mokama už šokimą.

Šelpkime ba-
daujančią
Lietuvą.

Vargšė Eliutė.

Pavasaris. O pas mus taip tuščia, tyku. Nuėjo sau mūsų penėtojai. Nėra vyrų, tėvų, brolių. Nėra! Ir kas beužars, užsės, kas? O mūsų sodžius toks mažukas, toks nuskurdęs. Visur aplink vien tik vargas. Ten toluoj žiba aukso laukai, o aplinkui vien tik senos tamsios girios užia ir dejuoja. Užia girios ir skleidžia kokį tai nepaprastą skardą apie tą baisią karę, kuri apglėbė pasaulį ir apie žmones, kurie ima joje dalyvumą.

Užia jos, užia. Atidėjo Eliutė savo darbą ir sudėjus rankas, užsižiurėjo per mažą langelį į tolumą.

Saulutė nusileido kur ten toli už kalnų. Nuo miško lyg koks tai rukas slankioja ir apdengia žemę.

Taip tylu, vien tik girios nuolat vaitoja, užia. Taip nyku, liudna. Tik lopšelyj mažulėlis saldžiai apie tėvą sapnuoja, o gal jis juos mini. Jis atsiveikino su ketverta, o kas jį pasveikis, kuomet jis pagriš! Taip dar nesenai kaip nuėjo, o jau dvejata ilsisi po šalta žemele. Ot numirė nepaprasta ligą; ar jį žino. Nėra, tai viskas.

O tos amžinosios girios vis be paliovos užia. Užia, lyg atjauzdamos vaitojimus tų nelaimingųjų, kurie krito ant plačiųjų Lietuvos laukų. Užia, lyg kad kokias liudnas gaidas niunuodamos ir lyg apgailestaudamos sąvųjų. Girios užia, o Eliutei toks sopulys drasko krutiņę. Ji, tarytum, nori begti ten toli, toli į miškus ir pasislepti su savo skausmu ir širdgela.

Nėra Jonelio, nėra vaikelių. Pasiliko su vienu, o velgyt ner ko. Pavasaris ateina, o diendaržiai ir klounas tušti.

Tai šiandien taip, o rytoj! Kas bus rytoj?!...

Jis nerašo jau trečias menuo. Eliutė neišmano, kas ten galėjo atsitikti.

Užsimąščiusi sedžia ir klausosi, ką jai šnabžda girios. Tyla. Tik štai, staiga užverkė lopšelyj mažulėlis Tik prie lopšio ji randa ramumą, tik čia ji paslepia, nors ant valandelės, savo širdies skausmą.

"Neverk, mano brangusai, cit... užmigk"....

Bet kudykelis, lyg atjausdamas matušės sopulius, vis neperstoja verkęs.

Įėjo į grinčią šaltyšius. "Tegul bus pagarbinatas".

"Su kuo-gi Jūs čia pas mane šaltyšiau?"

(Išimdamas) Stai laiskas, ką Tamsta rašėtė savajam. Sugrįžo su parašukad jo ten nėra".

"Nėra? Nėra?!... Ką kalbi, šaltyšiau, jog jis visuomet mano laiškelius gaudavo!..."

„O gal ji parnešė.... arba...."

"Arba ką?!... arba ką?.. Sakykite! O, aš nelaiminga!... sakykit!!"....

Subludusiu ir nesavubalsu ji dar klausia.

"Sakykit!... sakykite!... Ką aš besakysiu, jog aš nieko než..."

"O, o, Jūs žinot ką-nors!..."

"O, nelaime!... o aš nelaimingai!"....

Iš bokšto bažnyčios sudėjavo varpai.

Iš pradžios lyg kad nepaprastai, neaiškiai, bet toliaus vis kaskart skardžiau ir skardžiaus ir pagalios pilnu gramzdumu, iškilingai ir garbingai jie suskambėjo, tarsi, švelniausi akordai. Vyniojo jie tą monotonišką visiems paprastą, o taip daug reiškiančią melodiją, kuri kaip meilūs perlai draikiesi po orą ir vaitodama kilo augšty. O aidas kartas nuo karto atsimušdamas į medžių šakas vis nyko ir nyko, lydėdamas karės auką į šaltus kapus. Suvargusių, apipliusių žmonių burys suklupo ant kelių ir ištiestomis rankomis palydėjo savo draugą į amžiną atsilį.

"Visagalis Dieve Tavo vaikai!..."

Z. Bagdžiuniutė.

VAKARINĖ MOKYKLA.

Clevelandas budamas filantropišku miestu, turi įvairių naudingų įstaigų, Viena tų įstaigų yra vėta paminėjimo. O ta yra vakarinė mokykla kuri taip stengiasi kuo-daugiausiai įnešti apšvietos ir pralavinti anglų kalbos ir rašto kiekvieną atkeliavusį iš anapus jurių. Ir ištis šitame atžvilgyje Clevelandas ar nebus pavyzdžiu kitiems miestams. Nes čia, ne tik ką viešias dienes mokyklas gerina ir tvarko visokiais būdais, atkreipia taip-gi nemažai atidos ir į vakarines mokyklas.

Lietuviai nesilieikame užpakalyje kitų besinaudodami taja proga. Jau treči metai, kaip turime du lietuvių mokytojų, kuriųdviejų klesas lanko apie 80 mokinių, nerokuojant mergaičių, kurios lanko moteriškes mokytojos klesą.

Šimet nepribuvus taip žymiai, kaip kitais metais, ne tik lietuvių bet ir kitų kambarių ne taip skaitlingi mokiniai. Bet užtektinai, kad padaryti gerą klesą. Nes kitais metais jų ir budavo pertirštai, o ypač pradžioj mokslo metų.

Šimet lankantieji turėjo užsimokėti po 10 c. už visą 6 mėnesių kursą. Mat Board of Education pritruko pinigų. Nors tai nedidele pagelba, bet nuo kiekvieno po siulą, o jau vienam marškiniai.

Sekantis atsitikimas parodys, kaip lietuviai visuomet labiau užsitiki kokiam svetimtaučiu, negu savo broliui lietuviui, nors tas svetimtautis butu ne vertas nė lietuviu skudurų.

Vieną vakarą mokytojas, paaiškinęs reikalą, paprašė 10 c. nuo tulo naujai įstojančio mokinio. Mokinsys aiškinosi, sakydamas, jog jisai buvo kelis vakarus kitoj klesoj, kur apie jokią duoklę neminėta, Mokytojas atsakė, jog jis nieko nežino, ar kiti mokytojai rinks ir kada ir kaip, dar pakartojo, kad pastarasai užsimokėtu. O šis norėdamas pasirodyti save galingu, sakė jog jis tol nemokės, kol tikrai neištirs, ar tas yra tiesa, ar ne, jog neatbutinai kiekvienas turintis virš 21 m. amžiaus turi užsimokėti minėtą duoklę. Mokytojas matydamas, jog mažatikį sunku pertikrinti, pasakė, jeigu tu nenori man tikėti, ką aš sakau, tai aš negaliu tavęs mokyti, nes aš, sako, sakysiu, jog "table" reiškia stalas, o Jūs sakysite, jog ne. Todel, malonesite išsinešdinti. Didžiagalvis ištimpino lauk.

Šiaip viskas tvarkoje ir noriai mokinames.

Nuo Administracijos.

"SANTAİKA" visus širdingai kviečia rašinėti korespondencijas, vaizdelius, o kas sugeba, ir eilutės. Gavę žingeidesnius laiškus iš užjūrio nenumeskite, bet prisiųskite mums ir tokiu būdu pasidalinkite su visuomene. Su jokia polemika, replika, ypatą ar draugiją šmeižiančiais straipsniais meldžiame į mus nesikreipti, nes "SANTAİKOJ" vietos nebus.

Labai būtų malonu kad musų gabesnieji muzikai-vargoninkai neužmirštumete šio laikraščio, bet spiestumetės visi, nes čia jūs rasite širdingą patarnavimą kiekvieno valandoj. Teiksites mus kuotankiausiai aplankyti žinutėmis iš veikimo vietinių bažnytinių arba tautiškų chorų ir abelnai, kas tik, manote, interesuotų musų jaunus muzikos mylėtojus, siųskite į "SANTAİKĄ".

Čia augusios mergaitės ir jauninkaičiai neduokite savo talentui rudyti, bet tuoj imkites už darbo. Radę kokį įdomesnį straipsnelį ar žinutę angliškuose laikraščiuose, sulietuvinkite ir tuoj mums, o mes už tai busime labai dekingi.

Dabar, užėjus ilgiems žiemos vakarams, visur atsidarę vakarinės mokyklos, todėl neužmirškite savo veikimą centralizuoti "SANTAİKOJE".

Viską rašykite dailiai, švariai ir be jokių ypatybių užsipludinėjimų ir šmeižtų ir visuomet, apart slaptyvardžio, paduokite savo tikrą pravarde ir antrašą, nes kitaip, busime priversti straipsnelius gražinti savininkui, arba dėti gurban.

Tikime, jog šitie žodžiai ras prielankų atbalsį skaitytojų širdyse.

Užsiprenumeruodami ir šiaip visokiais reikalais krepkites šiuomi antrašu:

"SANTAİKA"

2120 St. Clair Ave. Cleveland, O.

MOTERIMS ŽINOTINA.

Musų ateitis jaunims. Todel vaikų auginimas turėtų atkreipti atidą visų motinų. Pas mus vaikų auklėjimas yra visai nepamatuotas pedagogijos principais, ir, kaip tokis, visai netobulas. Į vaikų auginimą mažai teatreipiama atidos. Motinų negalima kaltinti, nes dauguma jų pačios išaugintos vargingai ir be mokslo negali perduoti kudykiui to, ko ji pati neturi, o antra, jeigu kuri sugebėtų ir norėtų savo kudykiai priderančiai išauginti, nėra tam tikrų šaltinių, nėra pedagogijos skyriaus knygu, kur ji galėtų pasisemti reikalingų žinių.

Mes žinome, kaip kudykis, vos tik galėdamas apversti liežuvi, uždavinėja visokių klausimų. Šitame atsitikime motinos turi būti labai atsargios turi stengtis atsakinėti, kiek galima daugiau ant vaiko klausimų. Nesakau atsakyti ant kiekvieno klausimo, nes tai jau būtų per sunkus, o tankiai

ir visai neįveikiamas darbas. Yra vaikų, kurie kas dieną klausia 3660 klausimų. Vos tik atmerkia akis ir iki kol jas užmerkia, neduoda ramumo savo angintojams. Tokia me atsitikime niekas neįstengs atsakyti nė 75 nuošimčio. Tasyk vienas išėjimas tera sakyti: "Aš nežinau". Duokim, jeigu vaikas sako: "Mama, kaip toli gali katė nuspjauti?". Ką jam ant to atsakysi? Nusijuoksi.

Dievas davė kudykiui tą įiegą klausinėjimo kaip įrankį, su pagelba kurio jisai gali įgyti mokslą. Mums tenka tankiai matyti, kaip musų motinos baudžia mažiuoką užtai, kad jisai labai žingeidauja. Tai yra didelė klaida. Jie neklaustu, jeigu nesinteresuotų, o jeigu jie intresuojasi, žinokime, jog jie neužmiršo to, ką jiems pasakysime.

Žaidimas ir meilė yra svarbiu faktoriu auginime vaikų. Motina turėdama didelę meilę prie savo kudykio, gali išmokyti savo mažiuoką daugiau į keliatą minučių, negu paprastas mokytojas į kelias valandas. Bet, kad tapti mokytoju savo vaiko, motina turi gerai žinoti, kaip tą mokslą įkvepti užimančiu būdu.

Žaidimas visuomet turi būti pamokinantis ir užimantis. Reikia žiūrėti, kad kudykio atida nebutų per ilgai sukoncertuota ant vieno kokio nors daikto. Mokinant kudykį, žaidimų ar kitokių būdu, neduokite jam tēmyti ant vieno daikto ilgiaus, kaip 15 minučių ant sykio. Kada mātai, jog jo temyjinimas silpsta ir krypta kiton linkmen, perminkykite žaidimą.

VAIKŲ PRIŽADAI.

Apsaugojimas nuo blogų papročių apsaugoja mus nuo daugelio ligų. Sekanti prižada yra labai naudingi vaikams, o suaugusiems, gal, taipgi bledies neatneštų. Todel visi įsikalkite sau į galvą giliai.

Aš tikiu, jog mano kunas yra vertas švaraus užlaikymo. Jeigu susirgsiu, tai gal but delto jog nepildžia kurią vieną ar daugiau gamtos sveikatos teisių.

Aš nešlapysiu savo pirštų burnoj, kuomet versiu knygu lapus.

Aš nedėsiu piešuko į burną ir nešlapysiu jo lupomi.

Aš nedėsiu spilkų nė pinigų į burną.

Aš visados gerai sukrantysiu maistą.

Aš visuomet stengsiuos atsakančiai išvalyti savo burną, nes kitaip galiu kaip kam padaryti nemalonumą.

Kosint arba čiaudint visuomet turėsiu nosinaite ant burnos.

Užlaikysiu savo veidą, rankas ir pirštų nagus kaip galima švariaus.

Nespaudysiu ant grindų, trepų šalygatvių ir bandysiu visai nuo spjaudymo nuprasti.

Plausiu savo burną kas rytą atsikeldamas ir vakare guldamas ir vartosiu dantų šepetuką.

Aš busiu švarus kune, švarus prote ir saugosiuos

visokių papročių, kurie galėtų papikdinti kitus.

Stengsiuos gauti oro tiek, kiek tik bus galima ir atidarysiu plačiai miegamojo kambario langus eidamas gulti.

Visuomet nusivalysiu nosį į nosinaite.

Niekad nerukysiu nė nekrantysiu tabako.

Niekad negersiu svaiginančių gerimų, nors jų man siulytų ir patį tėvai.

KORESPONDENCIJOS.

AKRON, O. Pirmas linksmas vakarėlis. Lapkričio 13 d. triusu Akrono L. Vyčiu 31 kuopos surengtas linksmas šeimyniškas vakarėlis su trumpu programu. Apart akroniečių Vyčių, programoje dalyvavo ir Clevelando Vyčiai. Pirmiausiai kuopos pirmininkas p. K. Štaupas trumpais žodžiais prabilo į publiką. Paskui maišytas choras vedamas p. K. Štaupo sudainavo "Sveiki broliai dainininkai". Dvi akronietės Vytės sudainavo liaudies dainą. Toliaus programą tęsė Clevelando Vyčiai. Pirmiausiai p. l. Z. Bagdžiuniutė padeklamavo "Svečių pasveikinimas". Paskui kalbėjo p. I. Sakalauskas ir p. V. Greičius pažymėdami, kaip greitai pakilo Akrono jaunuomene, ir skatino toliaus visiems rašytis į Vyčių kuopą ir laikytis vienybės. P. M. Šimonis deklamavo eilės P. l. Z. Bagdžiuniutės ir P. Čerakutės padainavo "Aušta čiuoba vyturėliai". Ši daina ypač visiems labai patiko. Savo švelniais ir pilnais jausmo balsais priminė visiems kaip, tai sunku buvo apleisti brangią teviškę ir ne vienam ašaros pasirodė akys. Toliaus sekė šokiai ir skrajojanti krasa su dovanomis. Vakarėlis buvo linksmas ir blaivus. Nežiūrint, kad kaip kurie ir reikalavo: "Čy masz alaš?", bet užsiganėdindavo tyru "pap".

Tai pirmas žingsnis Akrono L. Vyčių 31 kuopos. Nors yra jaunutė ir labai persekiojama vietinių "cincilikų", bet žymiai auga ir tarpsta, Garbė Akrono jaunimui, o ypač p. p. S. Daunorui ir K. Štaupui knrie už visus labiaus deda spekas, kad tik sužadinti jaunimą ir ištraukti iš tamsos nasrų.

Reportėris.

BENTLEYVILLE, PA. Šitame miestelyje yra anglių kasyklos kuriose dirbama pilną laiką, bet iš kitur atvažiavusiam sunku gauti darbą. Apart anglių kasyklų čia kitokių darbų nėra.

Čionais yra pusėtinai burys lietuvių, kurių tarpe atsiranda visokių. Čionykščiai, kaip ir visų kitų kolonijų lietuviai, megsta šventadieniais pasilinksminėti bet, ramiai, pavyzdinčiai. Tik tai kokis-tai žmogelis lietuvis, atvažiavęs iš kito netolimo miestelio, buvo gerokai išsitraukęs rudžio ir degtinės, nes vos galėjo save panešti, atėjo į lenkišką "pool room" ir radęs kitą tokį-pat draugą, pradėjo ginčytis, o paskui ir muštis. Atėjuno buta didelio ir stipraus, tai paėmęs aną žmogelį už krutinės, kaip trenks į žemę, tai kraujas per burną ir nosį pukšt ir pasiliejo. To ne gana: iškulė "pool room'io" langą. Tuoj pribuvo "dėdės", paėmė ir uždarė kalėjimą. Antrą dieną tapo išleistas užstatant kauciją. Kaip ten išeis, sužinosim po teismo.

Musų miesto lietuvių tarpe tokio atsitikimo senai buta, nes jie gyvena gražiai. sutikime. Pradeda jau ir šviestis. Daugumas jų skaito gerus ir naudingus laikraščius.

Yra čia puiki murinė bažnytelė, prie kurios priklauso net trijų tautų žmonės: lietuviai, lenkai ir angliai. Kitą kart parasyti daugias.

Žaibas.

JUOKAI.

NETEISINGUMAS.

—Ko verki, Kaziuk?

—Aha, ko... Vakar manę tėvas taip lupo, jog kelnės sutruko, šiandien vel lupa, kad sutrukusios kelnės.

AMERIKONIŠKAI.

Pati: Tai gėda! Susitikau su savo trims buvusiais vyrais ir turėjau žiuponą nuo pirmojo, skrybelę nuo antrojo ir lietsargį nuo trečiojo!... O nuo tavęs, tu ištiželi ką?... Rytoj skiriuosi su tauim.

Kl. Koks yra skirtumas tarp gydytojo ir rakalio?

At. Rakalis lupa skurą nuo negyvu, o gydytojas nuo gyvų.

JOS PASIRINKIMAS

Vyras: Žinokie, jog tavo tokis kvailas barstymas pinigų turės perstoti ankščiau ar vėliaus.

Jauna žmona: Tai tegul buna veliaus.

REIKIA PALAUKTI.

Tėvas: Januk kodėl tu nesimokini geografijos?

Sunus: Tėtė sakei, kad neužilg Europos žemlapis persikeis, tai reikia truputi palaukti.

PARGRIŽĘ NUO KONCERTO.

Motina: Na ką, suneli, kaip patiko koncertas?

Jonukas: Taip namyte, labai patiko. Bet kažin kodėl žmonės nepažįsta artistai ir nežino, kam apliauduoti.

Motina: O tu ar pažinai?

Jonukas: Ugi tas su ilgaus pasiūšausiais plaukais.

Motina: Taip, tas tai ir buvo artistas.

Jonukas: Mamyte, aš dar tik vieną lekciją teturėjau, o jau beveik tokius-pat plaukus turiu, kaip ir tas artistas.

Motina: (į vyrą) Ačiu Dievui, Klausyk, širdele, tai ir mes, nors ant senatvės susilaukėme artisto.

Tėvas: (palingavęs galvą) Mano brangioji; ne tas artistas, kurio ilgi plaukai, bet tas, kuris užduotį priederančiai išpildo, norint jisai būtų visai pilkas.

J. Ž.

SUMANUS.

Motina: Ką sakytumei, Vincuk, jeigu sėdėtumei kare, kuris būtų pilnas žmonių o čia įeitytų poni?

Vincukas: Nuduočiau, kad miegu.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

P. l. Z. Bagdžiuniutė (Cl., O.) Viena Jūsų vaizdelių talpiname, o kitą sunaudosime pasitaikius pirmai progai. Ačiū! Laukiame daugias.

P. nas J. Šimolionas (Cl., O.) Žinutę gavome. Ačiū, sunaudosime.

Sodelių Našlaitė (Cl., O.) Jūsų juokeliai biskį perskyti, todėl sunaudoti negalėsime. Bet nenustokite vilities. Rašykite, nes gabumą turite. Ačiū vistiek.

Žaibui (Bentleyville, Pa.) Kaslink darbo, tai pas mus, kol kas, panašaus nesiranda. Jeigu vėliaus rastųsi, tuoj duosime žinoti.

Žinutę gavomė. Ačiū! Sunaudosime ir juokus tiktai vėliaus. Rašykite ir rašykite.

Visiems kitiems. Pažiūrėsime, ką galėsime, sunaudosime, o ką ne, tai... "Santaika" labai nudžiugo iš taip gausiai Rėdysten plaukiančių raštų.

KRISLAI.

Paėmęs musų laikraščius nežinau, ar juos skaitai, ar po purvyną braidžioji. Išėjus, žinoma, "Santaika".

—0—

Jau pabaiga svieto vistiek ne toli. Visi kamuojasi, kas karadu, kas liežuviu, o kas ir plunksna. Ancikristaus laukiama taigi dieną už dienos. Kad tik dar Kinija suklūtų, tai jau ir "gudbai Čikago."

—0—

Žiūrėsime, kokį šiupinį išvirs musų redaktoriai. Bet-gi tai ir specialistai. Vieni verda, kiti maišo, o dar kiti spirgučius pjausto. Tik neužmirškite ko-daugiausiai druskos ir pipirų.

—0—

Ko Šimkus neįstengė, tai Gabrys padarys.

—0—

Beje, šnekant apie tą Gabrij. Ir tu man prisikabink tokį titulą, kaip "Dr." Rusijoj medaliai, o Francuzijoj: mat, titulai.

—0—

Kaip matote, tai jau ir Clevelandas pradeda iš kevalo risti.

Krambambimbambambulis.

"Santikos" Agentai.

Pas kuriuos galima visados užsisakyti "Santiką" ir užsimokėti prenumeratą.

CLEVELAND, O.

J. Čeriauka, 1532 E. 36th Street.

J. Kazlauskas, 4275 Professor Ave. S. E.

Kaz. Bucis, 1040 E. 71 str.

J. Montvila, 3718 Burwell Ave.

J. Klemavičius, 2012 St. Clair Ave.

J. Brazaitis 7412 Aberding Ave.

A. Palionis, 2112 St. Clia Ave.

A. Janilionis, 1089 E. 79 Str.

BEDFORD, O.
J. Januška, Box 33

AKRON, OHIO.
K. Štaupas, 695 Edgewood Ave.

BENTLEYVILLE, PA.
L. Deltuva, P. O. Box 716.

HARDFORD CONN.
A. J. Pateckis, 234 Park Ave.

VISOKIŲ GYDUOLIŲ, SALDUMYŲ IR DAKTARIŠKŲ ĮRANKIŲ KRAUTUVĖ.

Diplomuotas lietuvis aptiekorius.
INTERNATIONAL PHARMACY
4501 ST. CLAIR & E. 45th STR.
J. ZWALSK Savininkas.

AR NORI PIRKT NAMĄ?

Jei teip, tai kreipkis prie manęs, nes aš turiu daugybę gerų namų ant pardavimo ir ant prieinamiausių išlygų. Ypatingai apilinkėje E. 67-tos, Superior ir Payne gatvių. Reikalaujanti kreiptes šiuo antrašu:

Jonas Brazaitis
1619 E. 43rd STREER.

L. BEJCEK
GYDUOLIŲ IR CUKRINIŲ
KRAUTUVĖ
1103 E. 79TH STREET & MEDINA AVE.

PIANO LEKCIJOS
50c.

V. GREIČIUS,
8117 Bellevue Ave.
Cleveland, Ohio.

P. SZUKYS "SANTAİKOS" SPAUSTUVĖ

ATLIEKAME VISOKIUS

SPAUDOS

DARBUS

--- kaip tai, ---

Apgarsinimus, Tikietus,
Programus ir t. t.

Szukio Krautuvėje

--- GALIMA Gaut Visokių ---

DOVANŲ KALĖDOMS

Rašomųjų plunksnų nuo \$2.00
iki \$7.00, gražiausių maldaknygių, atviručių, knygu ir t. t.

Visokis darbas atliekama kuogreičiausiai pigiausiai ir geriausiai.

STAIGUS PATARNAVIMAS IR DRAUGIŠKAS PRIEMIMAS.

P. SZUKYS,
2120 St. Clair Ave. Cuy. Central 1847-K

Vietinės Žinios.

DEBATAI IR KLAUSIMAI.

Vietinė L. Vyčių 25 kuopa žymiai tarpsta ir progresuoja. Proto lavinimui nesenai įnešta sumanymas rengti debatus ir atsakyti ant užduotų klausimų. Tame darbuojasi išrinkta tam tikra komisija iš dvylikos ypatų. Lapkr. 15 d. Koenigs svetainėje turėjo debatus. Tema buvo: "Kur geriausiai Lietuvai būtų, ar po Rusiją ar po Vokietiją". Rusijos pusę laikė pp. I. Sakalauskas ir A. Staselionas. Vokietijos pusę pp. J. Brazaitis ir J. Žitkevičius. Laimėjo Rusijos pusė. Ant galo buvo užduoti įvairūs klausimai ant kurių atsakyti ateinančių pirmadienį. Sekantį pirmadienį lapkr. 22 d. ant visų klausimų gerai atsakė pp. I. Sakalauskas ir J. Czerioka. Ant galo buvo minčių atspėjimas. Už gera atspėjimą buvo duodamos dovanos. Apart Vyčių narių nemažai buvo atsilankusių ir pašalinių, kurie Vyčių veikimu pilnai esą užganedinti.

Patėmyjau, kad Vyčių kuopa įsitaisė sau knygyną. Knygas aukoja patys nariai. Puiku.

Rep.

SEIMYNIŠKAS L. V. 25 KUOPOS VAKARAS.

Jeigu kuomet-nors Clevelande buvo puikus vakaras, tai 21 d. lapkr., kurį turėjo L. Vyčių 25 kuopa ant Povylausko svetainės. Čia buvo ir juoko, ir puikių žaidimų, o nestigo ir gilaus atjautimo mūsų badaujančios tėvynės. Žodžiu sakant, linksmiausias ir padoriausias tos rušies vakaras clevelande.

Apart šokių ir žaislų neapsieita ir be programo, kurį surengė ant "ex promptu", o kuris taip nuosekliai išėjo.

Pirmiausiai p-le Z. Bagdžiuniutė padeklemavo jauną poeto ir darbštus vietinės kuopos nario, p. I. Sakalauską L. V. 25 kuopai pavestas eilės "Jaunimui". Paskui p. J. Žitkevičius kalbėjo apie meilę ir vienybę draugijoje. Kalba buvo trumpa, gerai apdirbta ir įspūdinga. Iš eilės sekė p-le M. Janušauskiutė su eilutėmis. Paskui choro vedėjas p. V. Gričius trumpais žodžiais pratarė, kad Vyčiai, budami sutikime tarp savęs, neniekintų ir pašalinio jaunimo, bet, kiek galėdami trauktų rašytis į idėjines draugijas. Po kalbų p-le E. Žitkevičiute padeklemavo eiles. Ant galo pirm. p. M. Rusiakas pasveikino Vyčių skaitlingai susirinkusį būrelį ir linkėjo, kad ateinančiuose metuose per šeimynišką vakarėlį kuopa turėtų dvigubai narių. Taip-gi p. M. Simonis prikerė keletą žodžių, kaslink lankymosi dainų repeticiosa ir neužmiršimo skaityti Vyčių organo "Vytis", kas sako, turėtų būti mūsų kasdieninė duona.

Programai pasibaigus, valgant užkandžius žaista "Kaimynas". Paskui p. V. Greičius įnešė, kad tie, kurie žino kokių juokų, pasakytu.

Na, ir prasidėjo šposų kretimas. Nekurie tiek pridirbo juokų, kad reikėjo pilvą susiemus juoktis. Paskui, visiems sustojus, orchestrai pritariant, sudainuota "Lie-tuva" ir "Vyčių Himną" ir "Vyčių Maršą", prasidėjo šokiai ir tautiški žaidimai, kas tęsėsi iki velumui. Visi grįžo namo su gerais išpu-džiais.

Daugiau, daugiau tokių vakarelių.

Rep.

29 TMD kuopa savo susirinkime 21 d. lapkr. nutarė surengti vakarą su pralkabomis 19 d. gruodžio. Kalbės p. Purvis.

Taip-gi tb vakarą bus dalinamos dvi TMD išleistos knygos "Širdis" ir "Motina". Taigi nepamirškite dienos, o vieta bus apskelbta kiek vėliau.

CODOWSKIO KONCERTAS.

14 d. lapkričio laikė koncertą garsus pasaulio pianistas Leopold Godowsky Hippodrome svetainėje. Nežiurint ant to, jog įžanga buvo nuo 50 c. iki 2 00, žmonių buvo labai daug. Ant 3: 20 P.M. pasirodė artistas ant estrados. Publika, žinodama ką pasitinka, tuoj pasveikino jį gausiu delnų plojimu. Pradėjo nuo Beethoveno ir užbaigė Lisztu. Skambino taipgi Brahmą, Mendelssoną ir Chopiną. Šio paskutinio įsai yra specialistu. Visą programą išpildė be gaidų, į dvi valandį, ir išpildė taip, kaip geriausiai išpildyti vargiai kas būtų beįstengęs. Jeigu ko stigo, tai jausmingumo, nes viskas atlikta dinamiškai. Iš techniškos pusės vargiai kas ką galėtų beužmesti. Tytrilių ir švelnumas melodijų, nežiurint ant to, kaip greitai taktu grojo tiesiog smigte smigo klausytojų širdysna. Po kiekvieno numerio pylėsi gausūs aplaudavimai, bet tik tai dūsyk teatsaukta ant bis. Po kiekvieno aplaudimento ranka ant kedės pasiremdamas žemai lenkė savo galvą, kurios viršus jau žymiai praplikęs. Atsakan-tis trikampis Knabe pianas, gerai balsą nešanti svetainė rami publika ir gerai pažįstantis piano klevisius Godowskis darė puikią kombinaciją, estetiškai garsai kurios rado jiems pritariantį atbalsį jautriose muzikos mylėtojų širdyse. Per ištisą programą halėje buvo tokia tyła, jog buvo galima girdėti kiekvieną savo širdies pulsą.

Čia būtų labai ne pro šalį patarti jaunimui, kuris interesuojasi daila, naudotis kvotankiausiai tokiomis progomis. Už tą kainą niekur nenupirksi tiek naudos, kaip eidamas ant panašių programų. Čia pamatai artistų gabumus; susipažįsti su kompozitorių sielos gilybe, o, svarbiausia, susiduri su pavizingai užsilaikančia publika.

Dabar iškilus didžiajai karei visos muzikalės ir kitų šakų dailos įjegos susispietė Amerikon. Šičia Clevelande neuzilg turėsime progą išgirsti dvi garsi, jeigu ne garsiausi, pasaulio soloisti, pp Sembrich, soprano ir

Schumann Heinck kontralto, nekalbant apie didžiosios operos kompanija, kuri atidarys savo sezoną lapkr. 29 ant Colonial. Tai-gi, jaunime, nesnausk!

30 d. KALEJIMAN

F. Dorsey, 36, buvo nu-teistas ant 30 d., kad prašalinus jį nuo mirštančios motinos. Poni A. Delaney, apkaltojo tėta, prirodinėjo teisėjui Cull, jog motina miršta namuose, o apkaltintasai visai šaiposi per langą, ir dainuoja, ir šoka.

"Jūsų motinos reikalavimas yra, kad Jūs jai duotumėte ramiai mirti", sakė teisėjas. "Trišėsimt dienų".

AKLAS RODO KELIĄ.

"Kur yra prieglaudos namas?" klausia moteris T. Romight'o aklo senuko, kuris pardavinėja laikraščius prie Superior gatvės ant Public square.

"Čia tiesiog skersai gatvės" sako Romightas, rodydamas visai teisingon pusen.

"Tai nieko naujo", sako senukas Romightas. Nors aš esu aklas, vienok duodu parodau kelią mažiausiai del 75 žmonių į dieną".

LAIVAS SUDEGE.

Pilnas kviečių garlaivis Alfred P. Wright, Buekeye Steamship Co. savasstis buvo sunaikintas prieplaukoje. Kapitonas ir darbininkai išsigelbėjo. Iš kur ugnis atsirado, nežina.

WHITE CO. PEREINA Į RANKAS J. P. MORGAN & CO.

White Co. didžiausia "motor truckų" dirbtuvė pasaulyje jau beveik galutinai perėjo į rankas J. P. Morgan & Co.

Paskutinėmis dienomis visos Suv. Valstijos subruzdų rupintis savo milicija ir laivānu. Clevelandas, norėdamas pioneriauti tame užmnyne tautinės apsaugos, jau pradėda pri-rašinėti liuosnorius lavintis kareiviško muštro ir vartoti ginklus. Tas bus atliekama Central Armory name pradedant nuo gruodžio 2 d. Kursai tęsis 25 savaites, valandą lavinsis muštro, o kitą bus laikomos pritaikintos prakalbos. Po atsakancio išsilavinimo bus duodami paludyjimai, kurie parodys, jog, reikalui ištikus, savininkas gali stoti kariuomenen.

Tas parodo, jog jau Samui taipgi parupo, kad kas ne sušaudytų jojo dryžasias.

LIUOSYBĖS VARPAS CLEVELANDE.

22 metai atgal clevelandiečiai turėjo progą matyti Suv. Val. liosybės symbolą "Liberty Bell". Dabar vežant jį iš Panama-Pacific parodos užvežė ir čionais. Siuomi kartu jau įsai žymiai daugiau įtrukęs. Tukstančiai vaikų ir suaugusių ejo pas naują "Court Hause" kad pamatyti, nors sutrukusio, bet taip garsiai skambančio Liuosybės varpo.

Venuntėlė Lietuviška Drapanų Krautuvė Cleveland'e

Žitkevičiaus & Palonės Co.

Kad užganedinti mūsų pirkikus, mes stegiamės laikyti geriausių tavorą ir parduodamė kaip galima prieinamiausiomis kainomis, kaip tai: ant

Kaldrų, pluksnų, pukų, sveterių, moteriškų ir vaikų koatų ir šlebelių bei uolaktinių tavorų
Teip-gi didelis prasirfnkimas krikšto suknelių, koatukų bei pelerynų.

Kalėdų Dovanoms Tavorai Jau Supirkti.

PASARGA. Perkant daug arba sunkius tavorus, kaip tai, box' sus (trunks) pluksnas, kaldras nusiūčiamė į namus.

Pirkėjams duodamė trejopas stenpa: raudonas, žalias ružavas. Ružavas utarninkais duosime dvigubas.

2012 St. Clair Ave. Cleveland, O.

V. ŠTAUPAS

Geriausia vieta pirkti laikrodžių, laikrodžių, linuogėlių, žiedų, žilų, kėbų bei staliavimui šluobinių žiedų. Kurie tik pas mus perka, visi yra pilnai užganedinti gerumu tavoru. Teip-gi taisome laikrodžius, laikrodėlius ir visocius dalykus aukštinus bei sidabrinus. Puikus rinkinis bražlietų ir kitų gražnų.

2118 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

S. RUTKAUSKAS

seniausias
LIETUVIS KRIAUCIUS

Puikiausiai pasiuva visokius vyriškus drabužius ant užsteliavimo. Teipgi valo, taiso ir prosija; viską atlieka pigiai, greitai ir gerai.

S. RUTKAUSKAS,
2153 St. Clair Ave. Cleveland, O.

DABAR GERA PROGA

Nusitraukti Fotografijas!

BESIARTINANT KALĖDOMS ĮTAISIAU NAUJĄ GALERIJĄ.

Traukiu Fotografijas visokio didumo ir sumažinta kaina. Su-augusiems numazinau kainą ant \$1 doliaro, o vaikams vietoj \$4 doliarų už tuziną tik, \$2 doliarai. Teip-gi dovanų duosiu kiekvienam pasirinti kokį nors gražų paveikslą.

TA PROGA TIK IKI KALĖDŲ. PASISKUBINKITE!

A. ŽITKEVIČIUS,

2002 ST. CLAIR AVE. Cuy. Central 8473-W

Mokykla Šokių.

Yra tai viena iš geriausių mokyklų. Užtikrinu, kad išmokinu šokti geriausiai ir per trumpą laiką. Esu persitikinęs, kad jaunuomė, kuri lankė mano šokių mokyklą, baliuose ir šep vakaruose nebuvo pašiepta šokiuose, bet visados skaitydavos pirmos klases šokėjais.

Taigi mylintieji išmoki gerai šokius šokti, malonėkite atsilankyti į mano šokių mokyklą, kuri randasi svetainėje ant kampo St. Clair ir E. 25-tos gatvės. Lekeijos asibuna kiekvienos serodos nuo 7 iki 11 valan. vak.

Prof. J. F. KLIMAVIČIUS
2012 Clair Ave. Cleveland. O.

Nelauk, Jieškok, Rasi Sveikatą.

Aš per 35 metus jieškojau ir išradau gyduoles kurios išgydo labai pasekmingai Rematizmą, Skilvio nusilpnėjimą; Plaučių ligas, Moterų Reguliamą ir Slepitas visokias ligas.

UŽLAUKAU KRAJAVĄ TRAJANKĄ.

Lietuviška Aptieka

IG. A. USEVIČIAUS

1172 E. 79th Str. Cleveland, Ohio.

Cuy. Princ. 1539-R Bell Rosedale 2417

V. DEBESIS

Taiso Namus ir Popieruoja Kambarius

Teip-gi užlaiko ant pardavimo kambarių popieravimui popierų, maliavos, aliejaus, šepetų ir t.t.

Apraudžia nuo ugnies namus ir rakandus Prieš patias Kalėdas atidarysiu krautuvę knygų, rašomų dalykų, aiskrimo ir saldumynų.

1369 E. 33 Str. ir Sonora Ave.

Apielinkėje Poznaniau, yra vienutėlis didžiausias ir puikiausias

Lietuviškas Salionas

Užlaiko Kalefornijos Vyną, seną rrieką, visokios rušies cigarėtus ir cigarus iš Havanos tabako. Šviežias ir žy-tas aius. Prielankus patarnavimas. Kas pas mus atsilankis niekadoms nesigriaudis.

Geor. Lechowicz Cafe

8406 Pulaski Ave. Cuy. Princ. 2472-W

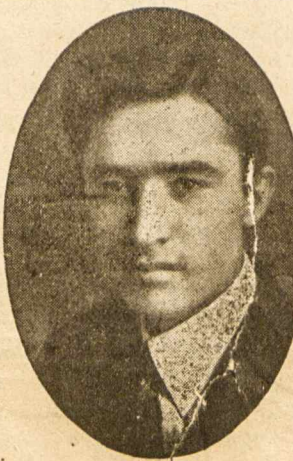
Geriausia ir pigiausia KALĖDŲ DOVANA FOTOGRAFIJA

Artinas Kalėdos. Kiekvienas rengiasi prie pirkimo dovanų dėl savo draugų, draugų ar mylimųjų. Norėdamas, kad tavo Kalėdų aukuota dovana būtų brangesnė, prie dovanos paaukuok ir savo paveikslą. Dovana su tavo paveikslu ilgiaus pasiils atmintyje, neb apart dovanas, turės ir tavo paveikslą. Dabar iš anksto pasi-skubinkite. Įtaisiau naują Kalėdinę Galeriją. Traukiu paveikslus visokio didumo. Darbą atlieku artistškai ir pigiai.

Superior Photo Studio

7033 SUPERIOR AVE. N. E.

Tel. Bell Rosedale 3926-J Cuy. Princ. 1262-L

JONAS ŽITKEVIČIUS, savininkas.

Mės parduodame namus ant mažiausių išlygų.

Teip-gi viską inšuriname.

Todėl, kam reikalinga; kreipkites šiomi antrašu:

MICHEL REALTY CO.
7033 SUPERIOR AVE.

Bell Rosedale 3920-J
Cuy. Princ. 1362-L

F. LEWANDOWSKI FLORISTAS

PUIKIAUSIŲ GELIŲ KRAUTUVĖ

Vestuvėm, šermenims ar šep reikale steliuokites pas;

F. LEWANDOWSKI,
1197 E. 79th Str. Princ. 2820-W

J. P. YURAITIS BARZDASKUTIS-BARBER

Teip-gi išgalanda skustuvas (britvas)

Ir kas nori pasaulio žinių ir mokslo, gali gauti pas manę dienraštį "Kataliką" kasdiena.

3243 Superior Ave. Cleveland, O.

F. DECKER, Gelažies Krautuvė.

HARDWARE

Didelis rinkinis Pečių, visokių sudų, plačiausia rinkinis įvairių įvairiausių daildėms įrankių ir t.t. ir t.t.

2155 St. Clair Ave.

L. BEDNARSKI, - PARDUODA

Namus Lotus ir Farmas

Išmainau namus arba kitokią nejudinamą savastį ant farmų.

Jeigu kas norite išmainyti namą ant farmos, ar farmą ant namo, arba jei nori pirkti namą, farmą ar liotą, kreipkites prie:

L. BEDNARSKI,
2110 Prospect Avenue.

A. Kranauskas

ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ

Pirkdami iš mūsų apavalus sutauptisite mažiausi dešimtą nuošimtį.

Sykį pabandysit, Tai ir kitam pasakysit.

2003 St. Clair Av Cleveland, O.